

- ‘Kullarım Benden ne istiyorlar?’
- Cennet istiyorlar.
- ‘Cenneti görmüşler mi?’
- Hayır yâ Rabbî! Vallâhi onlar cenneti görmediler.
- ‘Ya cenneti görseler ne yaparlardı?’
- Şayet cenneti görselerdi büyük bir iştiaqla isterler, onu elde etmek için büyük bir gayret sarf ederlerdi.

- ‘Bunlar Allah’a neden sığınıyorlar?’
- Cehennemden sığınıyorlar.
- ‘Peki cehennemi gördüler mi?’
- Hayır, vallâhi onlar cehennemi görmediler.
- ‘Ya görseler ne yaparlardı?’
- Şayet cehennemi görselerdi ondan daha çok kaçarlar ve pek fazla korkarlardı.

Bunun üzerine Allah Teâlâ meleklerine:

- ‘Sizi şahit tutarak söylüyorum ki, Ben bu zikreden kullarımı bağışladım.’ buyurur.

Meleklerden biri:

- Onların arasında bulunan falan kimse esasen onlardan değildir. O buraya bir iş için gelip oturmuştu, deyince Allah Teâlâ şöyle buyurur:
- ‘Orada oturanlar öyle iyi kimselerdir ki, onların arasında bulunan kötü olmaz.’”

“Bir topluluk Allah’ı zikretmek üzere bir araya gelirse, melekler onların etrafını sarar; Allah’ın rahmeti onları kaplar; üzerlerine sekinet iner ve Allah Teâlâ onları yanında bulunanlara över.”

Ebu Said el Hudrî (r.a.) anlatıyor: Bir gün Resûlullah (s.a.v.) bir ilim halkasında oturan ashabının yanına geldi ve onlara: “Sizi burada oturtan sebep nedir?” diye sordu. Şöyle cevap verdiler: Bize İslamiyeti nasip ederek büyük bir lütufta bulunması sebebiyle Allah’ı zikretmek ve O’na hamd etmek için oturuyoruz, diye cevap verdiler. Resûlullah (s.a.v.): “Gerçekten siz buraya sadece Allah’ı zikretmek için mi oturdunuz?” diye sordu. Evet, vallâhi sadece bu maksatla oturduk, dediler. Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: “Ben size inanmadığım için yemin vermiş değilim. Fakat bana Cebrail gelerek Allah Teâlâ’nın meleklerle sizinle iftihar ettiğini haber verdi de, onun için böyle söyledim.”

“Kim bir yere oturur ve orada Allah’ı zikretmez (ve hiç zikretmeden kalkar) ise, Allah’tan ona

bir noksanlık vardır. Kim bir yere yatar orada Allah’ı zikretmezse, ona Allah’tan bir noksanlık vardır. Kim bir müddet yürür ve bu esnada Allah’ı zikretmezse, Allah’tan ona bir noksanlık vardır.”

“İçerisinde Allah zikredilen evlerin misali ile içerisinde Allah zikredilmeyen evlerin misali diri ile ölüünün misali gibidir.”

“Her kim günde yüz defa ‘Lâ ilâhe illallâhu vahdehü lâ şerîke leh. Lehu’l mülkü ve lehu’l hamdu ve hüve alâ külli şey’in kadîr.’ Yani ‘bir tek Allah’tan başka hiçbir ilah yoktur. O’nun hiçbir ortağı yoktur. Mülk O’nundur. Hamd O’na mahsustur. Her şeye kudreti yeten O’dur.’ derse, bu onun lehine on köleyi hürriyete kavuşturmaya denk sevap olur ve O’nun lehine yüz hasene (iyilik) yazılır, ondan yüz seyyie (kötülük) de silinir ve bu, o kimse için bugününde ta akşama girinceye kadar şeytandan da bir sığınma olur. Hiç kimse onun yaptığından daha faziletsini yapmış olmaz. Ancak onunkinden daha çok yapmış olan kimse müstesnadır.”

“Her kim günde yüz defa ‘Sübhânallâhi ve bi hamdihî’ yani ‘Allah’ı noksan sıfatlardan tenzih ve hamd ederim’ derse, o kimsenin günahları denizköpüğü kadar olsa bile bağışlanır.”

“Dilde hafif, mizanda ağır ve Rahmân’a sevimli olan iki kelime vardır. (Bunlar:) ‘Sübhânallâhi ve bi hamdihî, Sübhânallâhi’l-azîm.’ Yani ‘Allah’ı hamd ederek O’nu eksik sıfatlardan tenzih ederim ve yine büyük olan Allah’ı tekrar tekrar tenzih ederim.’”

Bir gün muhacirlerin fakirleri Peygamberimiz (s.a.v.)’e gelerek: ‘Yâ Resûlallah! Varlık sahipleri yüksek dereceleri ve dâimî nimetleri alıp gittiler. Onlar da bizim gibi namaz kılıyorlar, oruç tutuyorlar. Ancak onlar sadaka veriyor ve biz veremiyoruz, onlar köle azad ediyor, biz edemiyoruz.’ dediler. Resûlullah (s.a.v.) onlara şöyle buyurdu: “Ben size bir şey öğretem mi? Onunla sizi geçenlere yetişir, sizden sonrakileri de geçersiniz. Hem hiçbir kimse sizden daha faziletli olamaz, meğerki sizin yaptığınız gibi yapmış olsunlar. Her namazdan sonra otuz üç defa ‘Sübhânallâh’, otuz üç defa ‘Elhamdülillah’, otuz üç defa ‘Allahu Ekber’ dersiniz tamamı doksan dokuz eder; yüzün tamamında da ‘Lâ ilâhe illallâhu vahdehü lâ şerîke leh. Lehu’l mülkü ve lehu’l hamdü ve hüve alâ küllî şey’in kadîr’ dersiniz, günahlarınız deniz köpüğü kadar da olsa bağışlanır.”

“Sabah namazını cemaatle kılan, sonra da oturup güneş doğuncaya kadar Allah’ı zikreden, daha sonra da iki rekât (kuşluk) namazı kılan kişiye tam bir hac ve umre, evet tam bir hac ve umre, evet tam bir hac ve umre sevabına benzer sevap verilir.”

Bunlar, Allah Teâlâ’yı zikretmenin faziletiyle mükâfatının beyan buyurulduğu ayet ve hadislerden sadece birkaçıdır. Müslüman onları dikkatle ve dirayetle okuyup, yüce Allah’ı devamlı zikretmenin gayreti içinde olmalıdır. Allah’ı unutan gafillerden olmamalıdır. Haşr Suresi’nin: “**Ey iman edenler! Allah’tan korkun ve herkes, yarına ne hazırladığına baksın. Allah’tan korkun; çünkü Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.**” mealindeki 18. ayet-i kerimesiyle “**Allah’ı unutan ve bu yüzden Allah’ın da onlara kendilerini unuttuğu kimseler gibi olmayın. Onlar, yoldan çıkan kimselerdir.**” mealindeki 19. ayetinde vurgulanan ilahî uyarıya uymalı, hayatı boyunca Allah’ı anmanın gayret ve kararlılığı içinde olmalıdır.

Tabii Allah’ı anmak, işi gücü bırakıp dünyayı tamamen terk etmeyi gerektirmez. İslâmın temel prensibi, ruhla maddeyi, dünya ile ahireti beraber yürütmektir. Mümin, Allah’a karşı vazifelerini yaptığı gibi, dünyaya ait işlerini de aksatmadan yapacaktır. Ancak dünya işlerini yaparken, Allah’ı dâima hatırında tutacaktır. Kişinin yüce Allah’ı hatırlaması, dünya işlerinde de kendisine büyük bir şevk verecek, işlerini başarıyla yürütmesini sağlayacak, onu dâima saadet ve huzur içinde tutacaktır.

Anmak ve anılmak güzel. Unutmak ve unutulmak da kötü. Anan anılır, anmayan yanılır. Yanılanlardan değil, anılanlardan olmamız temennisiyle satırlarımıza son verirken, sözümüzü üç üçlükten oluşan ‘Geceler Yarısında’ başlıklı şiirimle noktıyor, Allah’ı anmada dâim olmamızı diliyorum.

*Geceler yarısında, Rabbini zikreyle kul.
Âlem uykuda iken, sen zikr-i Hakla doğrul.
Allah Allah diyerek, can verip cânânı bul.*

*Seherde Kur’ân oku, feyz-i ilahîyle dol.
Mevlâ’yı sever isen, zikrullah ile yoğrul.
Allah Allah diyerek, can verip cânânı bul.*

*Zikr-ü fikr eyleyerek, dâim doğru yolda ol.
Doğru yoldan ayrılmı, ol Hak katında makbul.
Allah Allah diyerek, can verip cânânı bul.*

ANAN ANILIR, ANMAYAN YANILIR

“Siz beni anın ki, ben de sizi anayım.”
(Bakara, 152)

ALLAH’I ANMANIN ANLAM VE ÖNEMİ

YOKSULLARA YARDIM VE EĞİTİM VAKFI

Hazırlayıp Hakkın rızası için halkın hizmetine sunan
Dr. İbrahim Ateş

7 Kasım 2018

ALLAH'I ANMANIN ANLAM VE ÖNEMİ

Seven sevdiğini sürekli anar. Adını dilinden düşürmez. Dileği doğrultusunda davranışlarda bulunmaktan şaşmaz. İsteklerine uymaya, istemediklerinden uzak durmaya özen gösterir. İnanan insan da kendisini yaradan, yaşatan ve sayısız nimetlerle kuşatan Rabbini ömür boyu anmanın gayreti içinde olur.

İslamî literatürde Allah Teâlâ'yı anmaya 'zikir' denir. Zikir kelimesinin sözlük anlamı ise, 'bir şeyi telaffuz etmek, zihinde hazır etmek, hatırlamak ve anmak demektir. Zikrullah; Allah'ı anmak demektir. Dolayısıyla zikir, en büyük ibâdetdir. Bu gerçek kutsal kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'in Ankebût Suresi'nin 45. ayetinde şöyle beyan buyurulmuştur: **“Kitaptan sana vahye-dilene oku ve namazı da kıl. Çünkü namaz, kötü ve iğrenç şeylerden men eder. Elbette Allah'ı anmak, en büyük (ibâdet)tir. Allah, ne yaptığınızı bilir.”** Bu ayet-i kerîmenin incelendiğinde de anlaşılacağı üzere, Allah'ı zikretmenin her şeyden büyük olduğu vurgulanmıştır.

Bakara Suresi'nin 152. ayetinde de: **“Siz beni anın ki, ben de sizi anayım. Bana şükredin; sakın bana nankörlük etmeyin.”** buyurulmuştur.

Bir kutsî hadîste: **“Kulum beni zikrettiği zaman beni nasıl sanıyorsa, ben öyleyim, onunla beraberim. Kulum beni kendi içinde, zikrederse ben de onu kendi nefsimde zikrederim. Beni cemaat içerisinde zikrederse ben de onu daha hayırlı bir cemaat içerisinde zikrederim. Bana bir karış yaklaşırsa, ben ona bir kulaç yaklaşırım. O, bana yürüyerek gelirse, ben ona koşarak gelirim.”** buyurulmuştur.

Kul için, kâinatın Yaraticısının kulunu hatırlamasından, onu yüceler âleminde anmasından daha büyük, daha değerli ve şerefli bir şey olamaz. Ancak Allah'ın, kulu anması için kulun Allah'a yönelmesi ve O'nu anması gerekir.

A'raf Suresi'nin 25. ayetinde ise: **“Sabah akşam yalvararak, korkarak yüksek olmayan bir sesle Rabbinin içinden zikret. Gafillerden olma.”** buyurulmuştur.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) de Ebu Derda (r.a.)'dan rivayet edilen bir hadîs-i şerîfinde:

“Size (yaptığınız) amellerinizden en hayırlısını, melikiniz (olan Allah) katında (O'nu) en çok râzı edecek ve size en yüksek dereceyi sağlayacak olanını, (hattâ) sizin için altın ve gümüş sadaka vermekten (daha değerli olanını ve hattâ bütün bunlar şöyle dursun İslam düşmanları olan), düşmanlarınızla karşılaşarak onların boyunlarını vurmanızdan ve onların da boyunlarınızı vurarak sizleri şehid et)mesinden daha da hayırlı olanını söyleyeyim mi? dedi. (Allah Resulünün bu sözlerine muhatap olan) sahabeler sorarak: Nedir bu (büyük amel ya Resulullah)? dediler. (Allah Resulü) (s.a.v.): ‘Allah'ı zikretmektir’ buyurdu.”

Allah'ı zikir; ibâdetlerin özüdür.

Allah'ı zikir; kalplerin temizliği, gönüllerin nuru ve ruhların huzurudur. Üstün idrâk olan irfânın kaynağıdır.

Allah'ı zikir; vücutların kuvveti, ruhların neşesi ve yüzlerin güzelliğidir. Kulun vakarı ve mehabetidir.

Allah'ı zikir; ilâhî ma'rîfet ve muhabbet sermayesidir. O'nu anmak deva, O'ndan gayriyi sürekli anmak derttir.

Allah'ı zikir; imanın gücüdür. İslâmı yaşamayı kolaylaştıran âmilidir.

Allah'ı zikir; acıları, bunalımları giderir, kalbin katılığını ve gafletini izâle eder. Ona hayatiyet verir.

Allah'ı zikir; Allah'ı râzı eder. O'nu görür gibi ibâdete yol açar. O'na yaklaştırır.

Allah'ı zikir; dil afetlerinden korur. Günahları eritir, azaptan kurtarır.

Allah'ı zikir; ibâdetlerin en kolayı, fakat en fazîletlisidir. O'nunla sağlanacak sevapları ve ihsanları başka amellerle sağlamak mümkün değildir.

Allah'ı zikir, Allah'ı sevmenin ve O'nun tarafından sevilmenin alâmetidir. Zevklerin en lezîzidir.

Allah'ı zikir; öyle bir nimettir ki, onun sağladığı bereketler ancak yaşanır. Layıkıyla anlatılamaz. Zira Allah'ı zikredenin fikri de, gayesi de O olur.

Allah'ı zikir; böylesine yüce olunca, elbetteki zikredener de yüce olur.

Allah'ı zikrin en iyisi de devamlı ve pek çok olanıdır. Bunun içindir ki, Ahzâb Suresi'nin 41-42. ayetlerinde: **“Ey iman edenler! Allah'ı çok zikredin ve O'nu sabah-akşam tesbih edin.”** buyurulmuştur.

'Sabah-akşam' cümlesi bütün vakitleri içine almaktadır. 'Tesbih ve zikir' de öncelikle 'Sübhânallâh', 'Elhamdülillâh', 'Lâ ilâhe illallâh', 'Allâhu ekber' ve 'Lâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîm' ifadeleriyle yapılır.

Allah Teâlâ'yı çok zikretmeyi emreden ayetlerden biri de Cum'a Suresi'nin: **“... Allah'ı çok zikredin. Umulur ki, kurtuluşa erersiniz.”** mealindeki 10. ayet-i kerîmesidir. A'lâ Suresi'nin: **“Temizlenen, Rabbinin adını anıp O'na kulluk eden kimse, kuşkusuz kurtuluşa ermiştir.”** mealindeki 14-15. ayet-i kerîmelerinden de Allah'ı ananın kurtuluşa erecekleri anlaşılmaktadır.

Allah'ı zikretmek, O'nu anmak olduğu için Allah'ın her bir emrine itâat, her bir yasağından sakınma şüphesiz, bir zikirdir. Helalleri haramlara tercih etmek, bir zikirdir. İlâhî rıza için yapılan her bir hayır da, bir zikirdir. Yüce Rabbinizi zikrin her çeşidi ile anarken, özellikle dilimizle ve kalbimizle de zikredeceğiz. Çünkü zikretmek, O'nun emridir. Bu emir, birçok ayet-i kerîmede dikkatimize getirilmiştir.

Kur'ân-ı Kerîm'in 257 ayetinde 'zikir', 'tezkîr' ve 'tezekkür' kökenli kelimeler geçmekte olup, bunların çoğunda Allah'ı anma emredilmekte, zikredenlerin Allah katındaki değerleriyle mükâfatlarına dikkat çekilmekte, hatırlama, hatırlatma ve düşünüp ders almanın önemi vurgulanmaktadır.

Allah'ı anmayı emreden ve sahibine sağlayacağı sadeti dile getiren ayet ve hadîslerden bir kaçını örnek olarak tetkikînize takdim ederek dikkatle ve dirayetle okuyup, îcâbının îfâsı cihetine giden bilinçli ve basîretli Müslümanlardan olmanızı temenni ediyorum.

Zikrullah ile ilgili ayetlerden beşinin meali şöyledir:

“Bunlar, iman edenler ve gönülleri Allah'ın zikriyle sükûnete erenlerdir. Bilesiniz ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur.” (Ra'd, 28)

“İman edenlerin Allah'ı anma ve O'ndan inen Kur'ân sebebiyle kalplerinin ürpermesi zamanı daha gelmedi mi? Onlar, daha önce kendilerine kitap verilenler gibi olmasınlar. Onların üzerinden uzak zaman geçti de kalpleri katılaştı. Onlardan birçoğu yoldan çıkmış kimselerdir.” (Hadîd, 16)

“Müminler ancak, Allah anıldığı zaman yürekleri titreyen, kendilerine Allah'ın ayetleri okunduğunda imanlarını arttıran ve yalnız Rablerine dayanıp güvenen kimselerdir.” (Enfâl, 2)

“Onlar, ne ticaret ne de alış-verişin kendilerini Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekât vermekten alıkoyamadığı insanlardır. Onlar, kalplerin ve gözlerin allak bullak olduğu bir günden korkarlar.” (Nur, 37)

“Onlar, ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler (ve şöyle derler:) Rabbiniz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ederiz. Bizi cehennem azabından koru.” (Âl-i İmran, 191)

“... Allah'ı çok zikreden erkekler ve zikreden kadınlar var ya, işte Allah bunlar için bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır.” (Ahzâb, 35)

Allah'ı anmanın faziletiyle mükâfatını dikkatimize getiren hadîs-i şerîflerden bir kaçının meali de şöyledir:

“İnsanların en üstün derecelileri Allah'ı zikredenerdir.”

“Allah Teâlâ'nın yollarda dolaşıp, zikredenleri tespit eden melekleri vardır. Bunlar Cenâb-ı Hakk'ı zikreden bir topluluğa rastladıkları zaman birbirlerine ‘gelin! Aradıklarınız burada!’ diye seslenirler ve o zikredenleri dünya semasına varıncaya kadar kanatlarıyla çevirip kuşatırlar. Bunun üzerine Allah Teâlâ, meleklerden daha iyi bildiği halde yine de onlara:

- ‘Kullarım ne diyor?’ diye sorar. Melekler:

- ‘Sübhanallah diyerek Seni ulûhiyetine yakışmayan sıfatlardan tenzih ediyorlar, Allah-u Ekber diye tekbir getiriyorlar, Sana hamd ediyorlar ve Senin yüceliğini dile getiriyorlar, derler.

Konuşma şöyle devam eder:

- ‘Peki onlar Beni gördüler mi ki?’

- Hayır, vallahi Seni görmediler.

- ‘Beni görselerdi ne yaparlardı?’

- Şayet Seni görselerdi Sana daha çok ibâdet ederler, şânını daha fazla yüceltirler, ulûhiyetine yakışmayan sıfatlardan Seni daha çok tenzih ederlerdi.